

1. Apr. 1842

FAKTA

Dato:

1. Apr. 1842

Sidetal:

Dagbog A, side 5-7

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit Liv, København 1967, s. 51-52; Jesper Svenningsen (red.): Seks år af et liv. Johan Thomas Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne, kunst og kærlighed, København 2018, s. 54-55

TRANSSKRIFTION

1 April.

Igaar Aftes var jeg ude paa Vesterbros nye Theater, hvor Studenterne spillede Vessels "Kjærlighed uden Strømper". De havde sendt mig en Billet og to, som jeg kunde give til Damer, men altfor klodset og keitet i Sligt havde jeg ikke Mod til at indbyde Nogen, og gav derfor mine to Damebilletter til Skovgaard.¹ Træt var jeg af det strænge Arbeid for at faae min daarlige Vessel² færdig, der var anbragt mellem to vak- •6• kert componerede Medaillons af Skovgaard. I øsende Regn maatte jeg bringe disse Sager derud og være nærværende ved Opstillingen. Meget tarvelig var min Paaklædning, vel endog for simpel imellem de pyntede Herrer og Damer. Saaledes slentrede jeg om derude, lo og talede med Bekjendtere, men med et bedrøveligt Sind. Jeg følte det var ikke blot her, men allevegne, jeg stod alene – og dog, har jeg ikke min elskelige Moder, mine Venner. Der er dybere Længsler i mig som i Andre; skal de aldrig tilfredsstilles? Vor-Herre har givet mig saa meget idet han gav mig Nøisomhed i, hvad man kalder Glæde og Lykke. Naturens Skjønhed i Skove, Strand og Bakker, i Bondens Liv, i enhver ærlig og fordringsfri Sjæl, det er for mig de største og bedste Glæder. Maatte jeg aldrig komme til at skatte Rigdom og forfængelig Pragt høit! – Maatte jeg finde en kjærlig Pige, som vilde dele Livet med mig, [overstreget: se] trøste mig med et kjærligt Ord, naar Sygdom eller Armod skulde hjemsøge mig! Kunde og vilde hun³ det? – Aldrig før i den sidste Tid har jeg Omtalt det Indtryk hun har gjort paa mig, da jeg saae hende, og dog har man mærket dét, har talt om det; det er som det Bedste jeg eiede er besmittet derved; og den Tanke: at det vil blive betragtet som en flygtig Forliebelse bedrøver mig. Og dog, er det mere? hvordan vil jeg gjensee hende; jeg ved det ikke; men Andre maa ikke spotte derover. Min hemmeligste Fryd og min lønligste Brøst er traadt frem, idet Nogle kjender dem; jeg eier Intet, som er skjult for. Men denne Aabenhed er for mig selv Tomhed. Ingen skatter den, jeg bliver kun kjedelig og fattig i Andres Øine. Hvormangen er vel ikke interessant, blot fordi han kan skjule Saameget, at Ingen kjender det dunkle Dyb i hans Sjæl, som man da let fristes til at gjøre dybere og rigere end det maaske er. Eller gjør jeg dem Uret – det er vel mig som mangler den rige Kilde, [oversteget: i mi] der altid vil forsyne sin lykkelige Eier med skjønne Gaver til dem, han kommer i Berørelse med. Kun det veed jeg: at da jeg iaftes var gaaet til Ro, var jeg meget ilde til mode, eller ligegyldig, om man vil; thi Livet forekom mig tomt og ubetydeligt og jeg forstod den dybe, bittre Ironi i Skovgaards ene Medaillon, hvor den leende Maske skjuler den •7• Grædende. – Og dog troer Folk: at jeg er just lykkelig!

¹ Malerkammeraten P.C. Skovgaard (1817-1875).

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

² Lundbyes andel i denne midlertidige udsmykning er utvivlsomt gået tabt (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 113A).

³ Louise Neergaard (1816-1895).

5.

Julius Medemann, en af det lille Nenns samfund, der har gjort de
3 Aar 1839-1840 og 1841 til vænge af de lykkeligste i mit Liv, han døde
(Lønsdag d. 2 Oct. Kl. 5 om Morgn) af Følgen af et uheldigt Fald af en
Høst. I Slutningen af Nov. blev jeg syg, og fik en Tæke, som var
meer end at blive til Typhus, og kom mig saavidt at jeg kunde gaa
til Kallundborg i Jule, hvor min Moder var og er endnu og vi
kom det nye Aar. Prof. ved skal det bringe! Jeg har nu kort berørt
af hvad pragtigheden bliver i forrige Aar; jeg kunde skrive langt om
dem, men da det er vel indgaaet i min Mathematise saa jeg behøver
det ikke. — Men det kommer jeg begynde, naar jeg skal tilbage til. Jeg
har gjort mig Varme for at glemme denne elskværdige Børge; mange
dødelige Tilfælde har siden optaget mig, og jeg vender altid Tan-
ken tilbage til hende. Men kommer min hustru efter Paasken, og ser hen
so man skee, men hvordan vil jeg gjensee hende; og er blevet alene,
skulle det være forandret min Mening om hende — i hvert Fald er
det her indskrevet indsigeligt, og som det er staaet for mig; en nye
sig Erindring. — Nu blev den Skjøn. Thurs. Dag (det bragt end af
afstyret i mit Hjem), en Fest dag for mig, og er jeg end ikke ble-
ven glad, saa er jeg dog langt bedre tilværet og kan med et smil
træne Ønsket gaa hen og gratulere Frøken Brandis i Anledning af
hendes Fødsels dag. Jeg har endvidere skrevet mig vel til minde —

Langfredag d. 25. Martz.

I Paasken var jeg paa
Jugendborg, hvor jeg tog
med flere Smaating i
min lille Komarby.

1 April.

Atk, selv du bliver paa en linsk Lunde, —
Om Minness klædet over Døren daler,
Om Haal og Hjertighed din Minnes gualer,
Den vover dog for Bønden af det Hjerter!

1 April 1842.

Jeg var efter naar jeg indte paa Vesterboes nye Theater, hvor Studentene
spillede Novalis "Hjertelighed inden Tromper". De havde sendt mig en Billet
og to, som jeg kunde gaa til Damer; men alfor klædet og kejtet:
Ligt havde jeg ikke Mod til at indtage Vogen, og gav derfor mine
to Damskilleletter til Hauggaard. Trost var jeg af det stramme Arbeid for
at faae min saarlige Væffel færdig, der var anbragt mellem to net.

hvert komponeret Medailleens af Skougand. I sende Regn anette
jg bringer disse Sager derud og være særskilt ved Opstillingen.
Meget karelt; var min Paakledning, vel endog for simpel Om-
lem de fjernede Hænder og Damer. Saaledes skæntede jg om derud,
de og helde med Bekjendtere, men med et besværligt Sind. Jg fælte
det var ikke det her, men allevegne, jg stod alene — og byskue jg ikke
min elskede Møder, mine Venner. Der er Lykens Længsel i mig som i
Andes; skal de aldrig tilfreds stilles? Vordende har givet mig saa meget i
det her gav mig Nærsomhed i, hvad anden kaldes Gode og Lykke. Na-
turskens Skjønhed i Skove, Skjæne og Bække, i Bondens Liv, i en-
hver aelig og færdingsfri Tjæl, det er for mig de største de bedste
Glæder. Mætte jg aldrig komme til at skatte Rigdom og forlængelig
Pragt høit! — Mætte jg finde en herlig Pige, som vilde dele Livet
med mig, og troste mig med et kjerligt Ord, naar Lygdom eller
Andet skulde hjemsoge mig! Minde og vilde hun det! — Aldrig
for i den sidste Tid har jg antalt det Andstrik hun har givet mig,
sa jg saa hende, og det har man mærket det, har talt om det;
det er som det bedste jg erode er besmittet derud; og den Tanke at
det vil blive betragtet som en fligty Forbubelue bedriver mig.
Og dog, er det mere? hvordan vil jg gjensee hende; jg ser det
ikke; men Anden maas ikke spæde derover. Min hemmeligste Tøje
og min kjerligste Bæst er traadt frem, idet Nogle kjender den;
jg erer fælt, som er skjult. Men denne Ræbenhed er for
mig selv Tomhed. Engen skættede den, jg bliver kun kjerlig
og jættis i Andes Gine. Men mangen er vel ikke interessent,
skat for: han kan skjule Sammet, at Engen kjender det
væmple Lyk i hans Tjæl, som man da let fristes til at gjore
Hjælp og migens end det maaskee er. Eller gjen jg den Mod —
det er vel mig som mangler den rigt vilde, som der altid vil
forsjue sin lykkelige Eier med skønne Gaver til dem, han kæn-
ner: Dermede mid: Kan det være jg: er er jg i efter var gæst-
til No, var jg meget selv til made, eller liggyldig, om anden vil;
den kjerl frekom mig Tomt og ubetydeligt og jg forstod den

dijke, bettere Troni: Hørgaards ene Medaille, hvor den leende Munk
skjuler sin Grædende. — Og dog tror Falk, at jeg er just lykkelig! —

Søndag den 3 April.

7

Idag besøgte jeg hende, hvor hun bær hos sin Tante, Toni Ferral.
Et heelt Aar er det snart siden, jeg såe hende; er det Kjerlighed, den
Talelse, hvormed jeg altid tænker paa hende. Man har ogsaa maaned
mig med en eller to Hentyllinger til unge Diger; men aldrig har jeg
følt den Frødens og Vælskels for nogen Anden som for Louise
Nergaard. Man him har bemærket det. Jeg har hørt, at hun har
talt naerest mig paa en Maade, at jeg maas føle: der er dog noget
i mit Væsen, som har bekræftet hende; men det er længe siden og det
er langt fra Kjerlighed. Jeg ønsker en Aften, de Tante Thea, Louise
Landskjær og hun vare spadsende ind ad Juans bakken til. Jeg fulg
te dem, og ~~hvor~~ da vi kom til Banken lød hun.
Forsoren og mens jeg hjalp Tante op ad Skraeningen ad Stykke.
Der hvalde Louise Landkjær og Tante lidt; mens løb jeg og paa hvi
en. Paa den mægtige Overligge paa Steenbysen sad hun, i Tale.
De lidt sammen, hvorpaa hun udtalte: de Andre blev saa langt til
bage, og strax lød jeg ad hente dem. Skulde hun alle dengang have
bemærket min Talelse for hende. Hun seengang har jeg sagt hende
noget, jeg har fortællt, fordi det forkom mig beagtet paatrængen
de. Jeg had hende skæms at døgt af: den B og, hvor jeg saaledes saa
Ramses Læge. Hun maatte det i kostant, og det gjorde mig angst
at have talt derom; men har hun ikke maattet at give slige Er
inddringer til sine Veninder, hvor kunde jeg da reute det. — Jeg
har troet at have glemt hende; hvor kan jeg byde en Dig min
Plasent, jeg, en fattig Maler! fattig! det er tungt at være fattig;
men jeg har endnu ikke lidt Nød, og vil dog stadig aggræde
Hjælpe om at kunde engang erindre en Familie. Tungt er det
vist at see sine Kjones lide Mangel; men tungt er det ikke at
ad arbejde for dem; det maas vist være en lykkelig Talelse. Skal
de him, ja hun har vel aldrig set Mangel i sine Forældres Fjind,
skulde him foragte, nei, skulde him forsvare mig, fordi jeg ikke